

Анісімова А. В., здобувач освіти,
Курилова Н. М., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Дослідженням інновацій науковці зацікавилися порівняно недавно. Не можна сказати, що дане питання є недостатньо вивченим, але існує ряд невирішених і нерозглянутих моментів в цьому напрямі науки. На даному етапі розвитку економіки нашої країни доцільно займатися не лише вивченням інновацій як відокремленої галузі, а розглядати їх комплексно, пов'язуючи з іншими поняттями. Тому доцільно розглядати інновації з позицій розвитку країни і розвитку підприємства в сучасних умовах.

Для більшої наглядності в розгляді даного питання, спочатку доцільно розглянути поняття «інновації», надане різними науковцями.

Українські економісти Декалюк О. В та Береза А. А приводять наступне трактування поняттю «інновації» – це новостворені або вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва або соціальної сфери. Якщо аналізувати надане поняття, то можна сказати, що науковці розглядають інновації більш широко, не тільки по відношенню до підприємства, але і до економіки в цілому.

Венгерський економіст Б. Санто вважає, що «інновація» - це такий суспільно-технологічний і економічний процес, який через практичне використання ідей і винаходів приводить до створення кращих за своїми властивостями виробів, технологій, і у випадку, якщо вона орієнтується на економічну вигоду, прибуток поява інновації на ринку може призвести додатковий дохід. Даний науковець розглядає інновацію як широке поняття на рівні економіки.

Американська вчена Кантер Р. М. Надає наступне трактування поняттю «інновація» - це процес втілення у життя будь-якої нової ідеї, що пропонує вирішення якоїсь проблеми. Новаторськими серед інших є ідеї, спрямовані на реорганізацію виробництва та зниження його собівартості, комплексний збір складно-технічної продукції. В даному випадку науковець розглядає інновацію більш вузько, на рівні підприємства.

Аналізуючи вищеприведену інформацію, можна зазначити, що інновації не можуть існувати і використовуватися обособлено, окремо від інших напрямів і галузей. Інновація направлена на покращення, удосконалення будь-чого, тобто на розвиток. Тому далі більш детальніше розглянуто поняття «розвиток».

«Розвиток» - спрямовані та закономірні зміни матеріальних та нематеріальних об'єктів, які мають незворотний характер, внаслідок чого відбувається перехід від менш розвинених форм таких об'єктів до більш розвинених, вважає С. В. Мочерний.

Бусел В. Т. Надає своє трактування поняття «розвиток» - це процес, унаслідок якого відбувається зміна якості чого-небудь, перехід від одного якісного стану до іншого.

Акофф Р. стверджує, що «розвиток» характеризується перш за все якісними змінами: покращення технологічної оснащеності виробництва, підвищення кваліфікації працівників, зміна принципів та механізмів управління.

Наступна група авторів розглядають розвиток як сукупність кількісних, структурних та якісних змін

Б. Л. Кучин справедливо зазначає, що «розвиток» – це взаємопов'язані зміни якісних, кількісних та структурних категорій в системі.

Єрмейчук Р. А. визначає «розвиток» як збалансовані кількісні, структурні і якісні зміни, які відповідають цілям підприємства і враховують обмеження, що накладаються зовнішнім середовищем і потенціалом підприємства.

Якщо скомпонувати поняття «інновації» і «розвиток», то в результаті отримаємо інноваційний розвиток, який визначається як:

- неперервний процес якісних змін у структурі виробництва або соціальної сфери в результаті створення, застосування та розповсюдження нових знань, машин, технологій;
- процес господарювання, що спирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств ;
- неперервний процес впроваджуваних новинок, які ґрунтуються на нових інформаційних технологіях.

Таким чином, інноваційний розвиток – це вдосконалення системи на основі інновацій.

Як зазначалося раніше, інноваційний розвиток можна розглядати в двох ракурсах – країни і підприємства.

Інноваційний розвиток підприємства – це діяльність підприємства, що спирається на постійний пошук нових методів та засобів задоволення споживацьких потреб та підвищення ефективності господарювання. Розвиток, що передбачає розширення меж інноваційної діяльності та впровадження інновацій в усі сфери діяльності підприємства. Таке бачення надає Адаменко О.

Гумба Х. вважає, що інноваційний розвиток підприємства – це не тільки основний інноваційний процес, але і розвиток системи факторів та умов, необхідних для його здійснення, тобто інноваційного потенціалу..

Пілявоз Т. розглядає інноваційний розвиток підприємства, як процес цілеспрямованого, послідовного руху підприємства до збалансованого інноваційного стану під впливом синергетичної дії зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають стійкість організаційно - функціональної системи підприємства в умовах ринкової економіки, який характеризується результатом якості, досягнутим залежно від інтенсивності та швидкості інноваційних процесів на підприємстві..

Якщо розглядати інноваційний розвиток країни, то це вдосконалення системи (об'єкта) на основі інновацій. Горбач Л. М., Кобук А. Л. Стверджують, що інноваційний шлях розвитку країни можливий за умови повсюдного впровадження інновацій, інвестицій та впровадження інноваційних процесів, як основи ринкового господарювання, зокрема формування структури виробництва та його технічної бази, вдосконалення систем управління. Тому інноваційно-інвестиційний шлях розвитку економіки країни є одним із пріоритетних напрямків економічної політики держави. Саме ця стратегія здатна забезпечити економічний та технологічний прориви.

Як висновок, якщо порівнювати поняття «інноваційний розвиток підприємства» і «інноваційний розвиток країни», можна сказати, що поняття «інноваційний розвиток підприємства» вужче, за інноваційний розвиток країни, і є його складовою.

Список використаних джерел:

1. Чухрай Н. І., Лісовська Л. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 277 с
2. Управління інноваціями : навч. посіб. / Гуторов О. І., Михайлова Л. І., Шарко І. О., Турчіна С. Г., Киричок О. В. Харків : Діса плюс, 2016. 266 с.
3. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 448 с
4. Михайлишин Л. І. Дослідження інновацій як благ глобальної споживчої системи. Технологический аудит и резервы производства. 2016. №2/6(28). С. 52-56